

Bohoslužby v Zábřehu 17.dubna 2022

J 20, 1-10

Milé sestry, milí bratři, evangelium je vzácná věc. To dnešní evangelium skoro vypadá, že by spíše mohlo zapadnout do mnoha jiných zpráv, tedy angelií, které člověk běžně slyší. Vždyť, co je na tom všem, co jsme četli dobrého? Dají se zprávy, o kterým moc nevíme, co si o nich myslet, označit za dobré? O tom, co je dobrá zpráva, máme přeci své představy. Dobrá zpráva nás zvedne ze židle, donutí ke spontánnímu projevu radosti. *„Rusové se drží v útočném pásmu, tlačí se v šesti na branku, kde je teď puk, je to mela, ale zbývá, pět, čtyři, tři, dva, jedna a konec, máme zlato...“*

Davy

vyskakují ze židlí a křesel, je to úžasná zpráva, úžasná a dobrá zpráva.

Zpráva, kterou přinesly ženy Petrovi a druhému učedníkovi, je také zvedá ze židle, či něčeho podobného na čem seděli. Ovšem neskáčou radostí, ale dávají se do běhu. Skoro se zdá, že spolu závodí, protože ten nejmenovaný učedník Petra předbíhá, je u hrobu první. Jednání těch dvou učedníků se celkem prolíná, nejprve je jeden první, pak zase ten druhý. Máme celkem podrobný popis toho, co se stalo. Ale spíš než setkání s dobrou zprávou to připomíná nějaké vyšetřování. Přijdeme, seznámíme se s okolnostmi a jde se zase domů. Nic o výbuchu radosti, jásání. Marie od hrobu běžela. Učedníci k hrobu běželi. Když je ale po všem, vrátili se domů. Už se nepíše, že by běželi. Když třeba odcházeli pastýři od jeslí, chválili a velebili Boha. Zde se ale nic neděje. Shrnula se fakta a jde se domů, aby mohla být vyhodnocena.

Zajímavá je i ta zmínka, že druhý učedník uvěřil. Už se ale nepíše čemu. Je to zajímavá otázka. Nějak se předpokládá, že uvěřil v Ježíšovo vzkříšení. Proč ale potom ten dovětek, že doposud o tom vzkříšení neměli potuchy? Nemohl zkrátka jen uvěřit, že Marie nelhala, že se skutečně něco stalo, že Ježíše někdo odnesl, přivlastnil si? Bylo by poněkud podivné, kdyby pochopil, že Ježíš byl vzkříšen a pak se jen tak v poklidu vrátil domů. Petr byl možná chladným kusem kamene, který emoce nemusí moc dávat najevo. Ale učedník milovaný Ježíšem, by asi nezůstal chladným kamenem, kdyby zjistil, že jeho Pán je živý. Kde je tedy zde to evangelium?

Možná to bude znít podivně, ale to evangelium je zde možná právě v poznání, že prázdný hrob k víře ve vzkříšeného nestačí. Klade mnoho otázek, které ke vzkříšení ukazují, to je pravda. Ale sám o sobě nic neznamená. Evangelista Jan, to naznačuje v té zmínce, že dosud nevěděli, že

má být vzkříšen z mrtvých. Jinými slovy, nevěděli, že záhada, kterou mají před sebou, může mít právě takovéto řešení. Jak by mu tedy mohli uvěřit? Jak by mohli dojít k závěru, který neznají? To nedává moc smysl. Vzkříšení není událostí, kterou si lze ohmatat, kterou lze prozkoumat a analýzou sebraných dat ji vyhodnotit jako jasné řešení. I když bychom si to asi hodně přáli a mnoho by to našemu životu víry pomohlo. Ale není to tak. Vidět prázdný hrob není totéž, co uvěřit ve zmrtvýchvstání.

Učedníci se vrátili domů. To je věta, která zde zaznívá hodně zajímavě. Vrátit se domů? Domov je zázemí, návrat domů znamená znovu najít bezpečí. Jenže v tomto případě to ukazuje spíše k určité bezradnosti, možná i zklamání. Je zde jen prázdný hrob. Co s tím? Prázdný hrob nenaplnuje prázdnotu po milovaném mistru. Spíše ji ještě prohlubuje. Ztratili jsme Ježíše, nyní ztrácíme i místo, kde byl uložen. V takové chvíli asi nezbývá nic jiného, než se vrátit tam, odkud člověk vyšel.

Prázdný hrob vyvolává několik otázek. Když není zde, kde ho najdeme? Pokud je svědectvím vzkříšení, proč zde Ježíš na učedníky nečeká? Proč tu nechává jen neurčitý vzkaz v podobě pláten a svinutého šátku? Tedy vzkaz ze kterého je zřejmé, že se náhle nevypařil, nebo ho někdo jen tak narychlo nepopadl a neodnesl. Nebylo by taktičtější na učedníky počkat, třeba na ně z legrace vybafnout zpoza odvaleného kamene? Vždyť by to byla ohromná sranda a k radosti z takového setkání by se jistě hodila. Proč si takto s učedníky hrát na schovávanou? A proč ke hrobu nešli všichni, ale byli pospolu jen Petr s učedníkem, kterého Ježíš miloval?

Janovo evangelium není jen výběr ze vzpomínek stárnoucího apoštola. Je to sdělení, které přesahuje jeho dobu. A v tom Petrovi a milovaném učedníkovi bychom mohli vidět i zástupce celého společenství Ježíšových následovníků. Církev hledá Ježíše, kterého ztrácí. Jen se zamysleme, co je příčinou toho, že Ježíš je uložen do hrobu? Je tedy někde bokem, mimo život ostatních? Nemůže to připomínat Ježíše spoutaného dogmatickými poučkami, či našeho pojetí slov Písma? Přeci si s Ježíšem nemůže každý nakládat, jak ho napadne. Proto je ve výsledku odložen někam bokem, abychom si ho chránili, abychom chránili ostatní před neopatrnou manipulací s jeho slovy. Už evangelista Jan s tím měl určitou zkušenost. A po něm generace dalších a dalších. Boží slovo jsme si tak trochu zprivatizovali a Ježíš v hrobě je toho viditelným znamením. V praxi to znamená, že se řídíme tím, co si sami myslíme, než tím, co říká Bůh. A Ježíše vytáhneme spíše tehdy, když v nějakém sporu chceme umlčet své protivníky. Ježíš je tak přítomen v mnoha vzletných prohlášeních, ale trochu chybí v běžných životech.

Je zřejmé, že takový stav je neudržitelný. Dříve nebo později se objeví nějaká ta Marie Magdalská, která zjistí, že Ježíš je pryč. Někam zmizel. A pak nastane dostih. Souboj různých přístupů. Různými způsoby se dá hledat Ježíš, dá se hledat, jak se k němu vrátit. Petr je takový

těžkopádnější. Dorazí k hrobu později, ale rozhlíží se s jistou vážností, váhou. Můžeme Ježíše objevit jako toho, kterého je třeba více studovat, lépe rozebrat a pochopit jeho slovo. Přesněji a pečlivěji znovu vyprofilovat jeho učení, říct, co je co. Druhý učedník je ten milovaný. Už to říká hodně. Zdá se být dynamičtější. Má tak nějak pocitově k Ježíši blíž. Proto je u hrobu dřív, proto jen pohlédne a je mu vše jasné. Můžeme Ježíše objevit jako toho, kterého je třeba více milovat, více chválit, oslavovat.

Kdykoliv sedíme skleslí za dveřmi našich modliteben, kostelů či presbyteren, připomínáme ty učedníky skleslé vědomím, že Ježíš je mrtvý. Není živým mistrem, který je vede. První dobrou zprávou je samotný impuls, který zvedá ze židlí a nutí ověřit si situaci. Ztratili jsme Ježíše. Prázdný hrob je celkem dobré místo, na kterém si to otevřeně můžeme přiznat. Ztratili jsme ho, protože byl pro nás mrtvý, smířili jsme se s tím, že svět ho odmítl, že o něj nestojí. Proto je někde bokem, je živý jen v našem přemýšlení, našich úvahách. Mluvíme o něm mezi sebou, ale před okolím mlčíme, abychom je nepohoršili, abychom si netrhli ostudu, abychom se sami nevyloučili. Ježíš v našem uvažování tím pádem není živým Pánem. Je minulostí uloženou do hrobu. Minulostí, do které zaznívá evangelium, dobrá zpráva.

Tato zpráva ukazuje na prázdný hrob. I když o něj svět nestojí, není to konečný stav. Ježíš je živý. Ať již podrobnými rozbory Písma, či budováním horlivého vztahu k Ježíši, můžeme se k tomuto závěru propracovat. Ježíš nechce být uvězněn v hrobu. Nechce být uložen tam, kde mu náš svět vykázal jeho prostor. Různými cestami můžeme k tomuto závěru dojít. Jenže to není všechno. A v tom je důležitost prázdného hrobu. Ježíš v něm není, nečeká tam na nás, aby bylo patrné, že se musíme vydat na další cestu. Jako ten živý Pán se vrací do našeho světa. Vrací se jako hlas, který říká, že žádná zloba, žádná nespravedlnost nemá v tomto světě poslední slovo.

Evangelium je vzácné. Možná je to proto, že se liší od jiných zpráv, i od těch, které se tváří jako dobré. Může to vypadat podezřele, že evangelium nás nezvedne ze židlí, abychom zde nyní skákali a objímali se jako po triumfu hokejistů v Naganu, či na jiných šampionátech. Evangelium nás totiž zvedá ze židlí z jiného důvodu. Zve nás na cestu, protože živý Ježíš je stále na cestě.

Zvěst o prázdném hrobu a o vzkříšení slyšíme už jistě po několikáté. Proto pro nás není tak překvapivá, nelomcuje námi tolik jako učedníky, kteří ji prožívali. Přesto je stále úžasná právě v tom, že připomíná Ježíše jako toho, který je živý Pán. Je Pánem i té současné situace, kdy se zdá, že svět už nebude stejný jako býval. Možná je to dobře, že bude jiný. Tak jako byl jiný po Ježíšově ukřižování a vzkříšení. Jiný v tom, že svůj pokoj nehledá v udržení slavné minulosti, ale v naplnění Božího zaslíbení pro budoucnost.

Pane Ježíši, děkujeme za zvěst o vzkříšení. Děkujeme za slova, která mají moc měnit lidský život. Prosíme o to, abychom je v sobě neumrtvovali, ale dávali jim život, když se staneme tvými následovníky.

Amen.